

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอุทธรณ์

ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดลำพูน

เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

(สำหรับตำแหน่งนิติกร)

ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

คำนำ

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และพนักงานจ้างสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีหน้าที่ปฏิบัติ และดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน จึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศและในการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและประโยชน์ของประชาชน

ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ตามประกาศคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานในด้านบริหารงานบุคคล เพื่อเป็นการแก้ไขเยียวยา บรรเทาความเสียหาย ให้ความเป็นธรรม และให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

สารบัญ

	หน้า
๑. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์	๑
๒. การอุทธรณ์แทนหรือมอบหมายให้อุทธรณ์แทน	๑
๓. ระยะเวลาในการใช้สิทธิอุทธรณ์และสิทธิของผู้อุทธรณ์	๑
๔. การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์	๓
๕. มติ/คำวินิจฉัยอุทธรณ์	๓
๖. แผนผังสรุปการอุทธรณ์	๕

การอุทธรณ์เป็นกระบวนการในการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นธรรมและความมั่นคงในอาชีพแก่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์

๑. ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ซึ่งถูกลงโทษทางวินัยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากเหตุหนึ่งเหตุใดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามข้อ ๕ (๕)

(๒) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ตามข้อ ๖ (๑)

(๓) ไม่สามารถปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่น่าพอใจของทางราชการ ตามข้อ ๖ (๕)

(๔) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามข้อ ๗

(๕) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนซึ่งการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ แต่มีมลทินหรือมีหมองในเรื่องที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามข้อ ๘

(๖) ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษให้ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามข้อ ๙

การอุทธรณ์แทนหรือมอบหมายให้อุทธรณ์แทน

๑. เมื่อผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดของผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์แทนได้

๒. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วอุทธรณ์แทนได้ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบและผู้รับมอบ ในกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถอุทธรณ์ได้ด้วยตนเอง

(๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด

(๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นสมควร

ระยะเวลาในการใช้สิทธิอุทธรณ์และสิทธิของผู้อุทธรณ์

๑. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ทั้งนี้ การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้หยุดการบังคับตามคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ

๒. เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจ หรือคัดรายงานการสอบสวนของ คณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็น เป็นเรื่องๆ ไป

๓. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการข้าราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ หรือการกระทำ ที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ หรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ หรือสั่งให้ออกจากราชการ

(๕) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดานหรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับ ผู้กล่าวหาหรือผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษทางวินัย หรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๖) มีเหตุอื่นที่อาจทำให้เสียความเป็นธรรม

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

๔. ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือ ส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง แล้วแต่กรณี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

๕. เมื่อได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐาน เพิ่มเติมก่อนที่คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และ ร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง

๖. ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ทำความเห็น หรือคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็น หนังสือยื่นหรือส่งต่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นการระงับ

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

๑. การอุทธรณ์คำสั่งให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ทำความเห็นเสนอ และเมื่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีมติเป็นประการใดให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งแจ้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น โดยคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นที่สุด

๒. การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น โดยให้แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ โดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

กรณียื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ผ่านนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษของผู้อุทธรณ์สำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้น และสำนวนการดำเนินการทางวินัย ไปยังประธานกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

๓. ให้คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่เลขานุการคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับหนังสืออุทธรณ์และเอกสารหลักฐาน

มติ/คำวินิจฉัยอุทธรณ์

เมื่อคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว

ก. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ ให้มีมติให้สั่งดโทษ โดยให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีมติยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้ถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติแจ้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามข้อ ๒๖ วรรคหก ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘

/ (๘) ถ้าเห็นว่า...

(๘) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม โดยเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการ ตามข้อ ๖(๔) ข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ให้นำ (๗) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๙) ถ้าเห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่น เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) หรือ (๘) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตาย จะมีมติตาม (๗) มิได้ด้วย

ในกรณีมีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกันและเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข. กรณีอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและเหมาะสมแก่กรณีแล้ว ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งและให้นายกองคการบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการถูกต้องตามกฎหมายและเห็นว่ายังไม่มีเหตุที่จะให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

(๔) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งให้ออกจากราชการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม ในกรณีคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นสมควรเยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้มีคำวินิจฉัยได้ตามความเหมาะสมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งตามข้อบัญญัติของกฎหมาย

